

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

6 päivänä syyskuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö siviili- ja kauppaoikeuden alalla – Eurooppalainen maksamismääräysmenettely – Asetus (EY) N:o 1896/2006 – Eurooppalaisen maksamismääräyksen toimittaminen yhdessä maksamismääräystä koskevan hakemuksen kanssa – Maksamismääräystä koskevan hakemuksen käännöksen puuttuminen – Täytäntöönpanokelpoiseksi julistettu eurooppalainen maksamismääräys – Vastineen lähettämislle asetetun määräajan päättymisen jälkeen esitetty uudelleen tutkimista koskeva pyyntö – Oikeudenkäyntiasiakirjojen ja muiden asiakirjojen tiedoksianto – Asetus (EY) N:o 1393/2007 – Sovellettavuus – 8 artikla ja liite II – Ilmoitus vastaanottajalle oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, jolla menettely on saatettu vireille ja jota ei ole käännetty – Vakiolomakkeen puuttuminen – Seuraukset

Asiassa C-21/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Nejvyšší soud (ylin tuomioistuin, Tšekki) on esittänyt 30.11.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 18.1.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Catlin Europe SE

vastaan

O.K. Trans Praha spol. s r.o.,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. L. da Cruz Vilaça sekä tuomarit E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger ja F. Biltgen (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- O.K. Trans Praha spol. s r.o., edustajanaan M. Laipold, advokát,
- Kreikan hallitus, asiamiehinään V. Karra, A. Dimitrakopoulou, M. Tassopoulou ja E. Tsaousi,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan G. Rocchitta, avvocato dello Stato,

* Oikeudenkäyntikieli: tšekki.

- Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Pesendorfer,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään M. Šimerdová ja M. Heller,
- kuultuaan julkisasiamiehen 29.5.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 (EUVL 2006, L 399, s. 1) ja oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa ("asiakirjojen tiedoksianto") ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 (EUVL 2007, L 324, s. 79) tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Catlin Europe SE ja O.K. Trans Praha spol. s r.o. ja jossa on kyseessä eurooppalainen maksamismääräysmenettely.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus N:o 1896/2006

- 3 Asetuksen N:o 1896/2006 7 artiklassa säädetään seuraavaa:
"1. Eurooppalaista maksamismääräystä koskeva hakemus on tehtävä liitteessä I olevalla vakiolomakkeella A.
2. Hakemuksessa on mainittava:
--
d) vaatimuksen peruste, mukaan luettuna kuvaus vaatimuksen sekä mahdollisen koron perusteena olevista seikoista;
e) kuvaus vaatimuksen perusteeksi esitettävästä näytöstä;
--"
- 4 Mainitun asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:
"Eurooppalaiseen maksamismääräykseen on liitettävä kopio hakemuslomakkeesta. --"
- 5 Saman asetuksen 16 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:
"1. Vastaja voi antaa määräyksen antaneelle tuomioistuimelle vastineen eurooppalaiseen maksamismääräykseen --
2. Vastine on lähetettävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona määräys annettiin tiedoksi vastaajalle.

3. Vastaajan on ilmoitettava vastineessa, että hän vastustaa vaatimusta, mutta hänen ei tarvitse ilmoittaa vastustamisen syytä.”
- 6 Asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklassa, jonka otsikko on ”Uudelleen tutkiminen poikkeuksellisissa tapauksissa”, säädetään seuraavaa:
- ”1. Vastaajalla on 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos
- a) i) maksamismääräys on annettu tiedoksi jollakin 14 artiklassa säädetystä menettelyistä,
ja
ii) tiedoksianto ei vastaajasta riippumattomista syistä ole toimitettu riittävän ajoissa siten, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa;
- tai
- b) vastaaja ei ole voinut vastustaa vaatimusta ylivoimaisen esteen tai hänestä riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi,
- edellyttäen, että hän toimii kummassakin tapauksessa viipymättä.
2. Vastaajalla on niin ikään 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos maksamismääräys on tämän asetuksen vaatimukset huomioon ottaen annettu selvästi virheellisin perustein, tai muiden poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta.
3. Jos tuomioistuin hylkää vastaajan pyynnön sillä perusteella, ettei mitään 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista uudelleen tutkimisen perusteista voida soveltaa, eurooppalainen maksamismääräys pysyy voimassa.
- Jos tuomioistuin päättää, että uudelleen tutkiminen on perusteltua jostakin 1 ja 2 kohdassa säädetystä syystä, eurooppalainen maksamismääräys on mitätön.”
- 7 Mainitun asetuksen 26 artiklassa säädetään seuraavaa:
- ”Kaikkiin prosessioikeudellisiin kysymyksiin, joista ei erikseen säädetä tässä asetuksessa, sovelletaan kansallista lainsäädäntöä.”
- 8 Asetuksen N:o 1896/2006 27 artiklassa, jonka otsikko on ”Suhde asetukseen (EY) N:o 1348/2000”, täsmennetään seuraavaa:
- ”Tämä asetus ei vaikuta oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 [(EYVL 2000, L 160, s. 37)] soveltamiseen.”
- 9 Asetuksen N:o 1896/2006 liitteessä I on lomake A, jonka otsikko on ”Eurooppalaista maksamismääräystä koskeva hakemus”.
- 10 Saman asetuksen liitteessä V on lomake E eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista varten.

Asetus N:o 1393/2007

- 11 Asetusta N:o 1393/2007 sovelletaan sen 1 artiklan 1 kohdan mukaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, joissa oikeudenkäyntiasiakirja tai muu asiakirja on lähetettävä tiedoksianto varten jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon.
- 12 Mainitun asetuksen 8 artiklassa, jonka otsikko on ”Asiakirjan vastaanottamisesta kieltäytyminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Vastaanottavan viranomaisen on ilmoitettava vastaanottajalle liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen, että tämä voi kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksiannettavaa asiakirjaa tiedoksiannon yhteydessä tai palauttamalla asiakirjan vastaanottavalle viranomaiselle viikon kuluessa, jollei se ole joko laadittu jollakin seuraavista kielistä tai jollei mukana ole käännöstä jollekin seuraavista kielistä:

a) kieli, jota vastaanottaja ymmärtää; tai

b) vastaanottavan jäsenvaltion virallinen kieli tai, jos jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan virallinen kieli tai jokin sen paikkakunnan virallisista kielistä, missä tiedoksianto tapahtuu.

2. Kun vastaanottava viranomainen saa tiedon siitä, että vastaanottaja kieltäytyy vastaanottamasta asiakirjaa 1 kohdan nojalla, sen on ilmoitettava siitä välittömästi lähettävälle viranomaiselle 10 artiklassa tarkoitettua todistusta käyttäen sekä palautettava pyyntö ja asiakirjat, joista pyydetään käännöstä.

3. Jos vastaanottaja on kieltäytynyt vastaanottamasta asiakirjaa 1 kohdan mukaisesti, asiakirjan tiedoksianto voidaan oikaista toimittamalla vastaanottajalle tämän asetuksen säännösten mukaisesti asiakirja ja sen käännös jollekin 1 kohdassa tarkoitetuista kielistä. Siinä tapauksessa asiakirjan tiedoksiantopäivä on päivä, jona asiakirja ja sen käännös toimitetaan tiedoksi vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Jos asiakirja on kuitenkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti annettava tiedoksi tietyn ajan kuluessa, määräytyy hakijaan nähden noudatettava tiedoksiantopäivä 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti määritettävän alkuperäisen asiakirjan tiedoksiantopäivän mukaan.

4. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa sovelletaan myös 2 jaksossa säädettyihin oikeudenkäyntiasiakirjojen lähetys- ja tiedoksiantotapoihin.

5. Edellä olevaa 1 kohtaa sovellettaessa, kun tiedoksianto suoritetaan 13 artiklan mukaisesti, diplomaattisen edustajan tai konsuliviranomaisen tai, kun tiedoksianto suoritetaan 14 artiklan mukaisesti, tiedoksiannon suorittavan viranomaisen tai henkilön on ilmoitettava vastaanottajalle, että tämä voi kieltäytyä ottamasta vastaan asiakirjaa ja että tällaiset asiakirjat on lähetettävä takaisin mainituille yksiköille tai kyseiselle viranomaiselle tai henkilölle.”

- 13 Asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevaan vakiolomakkeeseen, jonka otsikko on ”Ilmoitus vastaanottajalle oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa”, sisältyy seuraava asiakirjan vastaanottajalle tarkoitettu maininta:

”Voitte kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, jollei se ole kirjoitettu jollakin kielellä, jota ymmärrätte, tai tiedoksiantopaikan virallisella kielellä tai yhdellä niistä, tai jollei mukana ole käännöstä jollekin näistä kielistä.

Jos haluatte käyttää tätä oikeuttanne, teidän on kieltäydyttävä vastaanottamasta asiakirjaa tiedoksiannon yhteydessä ilmoittamalla tästä suoraan asiakirjan toimittavalle henkilölle tai palautettava asiakirja viikon kuluessa jäljempänä olevaan osoitteeseen todeten, että kieltäydytte vastaanottamisesta.”

- 14 Kyseiseen vakiolomakkeeseen sisältyy lisäksi ”vastaanottajan ilmoitus”, joka pyydetään allekirjoittamaan siinä tapauksessa, että tämä kieltäytyy vastaanottamasta asiakirjaa, ja jonka sanamuoto on seuraava:

”Kieltäydyn vastaanottamasta oheista asiakirjaa, koska sitä ei ole kirjoitettu ymmärtämälläni kielellä eikä tiedoksiantopaikan virallisella kielellä tai yhdellä niistä eikä mukana ole käännöstä jollekin näistä kielistä.”

- 15 Kyseisessä vakiolomakkeessa todetaan vielä, että vastaanottajan on tällaisessa tilanteessa ilmoitettava kyseisessä vakiolomakkeessa yksi tai useampi ymmärtämänsä unionin virallinen kieli.

- 16 Asetuksen N:o 1393/2007 25 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kumotaan asetus (EY) N:o 1348/2000 tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä.

2. Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen – –”

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymys

- 17 Ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että O.K. Trans Praha, joka on Tšekin oikeuden mukaan perustettu yhtiö, jätti Okresní soud Praha – západiin (Länsi-Prahan piirituomioistuim, Tšekki) eurooppalaista maksamismääräystä koskevan hakemuksen Itävaltaan sijoittautunutta Catlin Innsbruck GmbH -yhtiötä vastaan; mainitun yhtiön oikeudet ovat siirtyneet Catlin Europe -yhtiölle, jonka kotipaikka on Köln (Saksa).
- 18 Okresní soud Praha – západ hyväksyi tämän hakemuksen ja antoi 1.8.2012 eurooppalaisen maksamismääräyksen.
- 19 Tämä maksamismääräys annettiin Catlin Europe -yhtiölle tiedoksi 3.8.2012, ja siitä tuli täytäntöönpanokelpoinen 3.9.2012.
- 20 Catlin Europe pyysi kyseisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdan nojalla 21.12.2012 eli 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn vastineen lähettämistä koskevan määräajan päätyttyä.
- 21 Tämän vaatimuksen tueksi Catlin Europe väitti, että asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdan vastaisesti sille ei ollut ilmoitettu kyseisen asetuksen liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen sen oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksi annettavaa asiakirjaa siitä syystä, ettei sitä ollut laadittu jollakin tässä säännöksessä tarkoitetuista kielistä tai ettei sen mukana ollut käännöstä tällaiselle kielelle.
- 22 Maksamismääräystä koskevan hakemuslomakkeen kopio, joka oli liitetty 1.8.2012 päivättyyn maksamismääräykseen asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti, oli nimittäin laadittu ainoastaan tšekin kielellä, eikä mukana ollut saksankielistä käännöstä.
- 23 Catlin Europe katsoi tämän perusteella, että se ei voinut ymmärtää asiakirjaa, jolla menettely pantiin vireille, mikä muodosti mainitun asetuksen 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun poikkeuksellisen olosuhteen, jolla voidaan perustella maksamismääräyksen uudelleen tutkiminen kyseisen säännöksen nojalla.
- 24 Okresní soud Praha – západ hylkäsi kuitenkin tämän uudelleen tutkimista koskevan pyynnön 8.4.2013 tekemällään päätöksellä, jonka Krajský soud v Praze (Prahan maakunnallinen tuomioistuin, Tšekki) pysytti muutoksenhakuasteessa 17.6.2013.

- 25 Viimeksi mainitun tuomioistuimen mukaan eurooppalainen maksamismääräys oli annettu Catlin Europelle asianmukaisesti tiedoksi asetuksen N:o 1896/2006 14 artiklassa säädettyjä vaatimuksia noudattaen. Se, ettei vastaanottajalle ollut ilmoitettu mahdollisuudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ei kyseisen tuomioistuimen mielestä myöskään voi johtaa maksamismääräyksen pätemättömyyteen tai uudelleen tutkimiseen, koska asetuksessa N:o 1896/2006 ei säädetä tällaisesta seuraamuksesta.
- 26 Catlin Europe teki kassaatiovalituksen Nejvyšší souduin (ylin tuomioistuin, Tšekki).
- 27 Kyseinen tuomioistuin pohtii, voidaanko asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten noudattamatta jättämisellä perustella asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklassa säädetty maksamismääräyksen uudelleen tutkiminen sen käsiteltävänä olevassa asiassa.
- 28 Viimeksi mainittuun asetukseen ei etenkään sisälly mitään säännöstä siitä, millä kielellä maksamismääräystä koskeva hakemus on annettava tiedoksi vastapuolelle. Lisäksi asetuksesta N:o 1393/2007 poiketen asetukseen N:o 1896/2006 sisältyy erityissäännöksiä, jotka perustuvat sen liitteissä olevien pääasiallisesti ennalta määrätyillä numerokoodeilla täytettävien vakiolomakkeiden käyttöön. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii, voiko senkaltainen menettelyllinen virhe, johon Catlin Europe vetoaa, loukata sen puolustautumisoikeuksia.
- 29 Tässä tilanteessa Nejvyšší soud on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [asetuksen N:o 1896/2006] 20 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että jos vastaanottajalle ei ole ilmoitettu [asetuksen N:o 1393/2007] 8 artiklan 1 kohdassa säädetystä mahdollisuudesta kieltäytyä tiedoksiannettavan asiakirjan vastaanottamisesta, vastapuolella (vastaanottajalla) on tällä perusteella oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista [asetuksen N:o 1896/2006] 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 30 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti yhtäältä, onko asetuksia N:o 1896/2006 ja N:o 1393/2007 tulkittava siten, että jos eurooppalainen maksamismääräys on annettu tiedoksi vastapuolelle siten, että siihen liitettyä maksamismääräystä koskevaa hakemusta ei ole laadittu kielellä, jota sen oletetaan ymmärtävän, tai sen mukana ei ole käännoästä tälle kielelle asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa edellytetyllä tavalla, vastapuolelle on ilmoitettava asianmukaisesti viimeksi mainitun asetuksen liitteessä II olevalla vakiolomakkeella tämän oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta kyseistä asiakirjaa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisaalta, mitä seurauksia tällaisella ilmoittamatta jättämisellä on, ja erityisesti, onko tällainen olosuhde perusteena eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista koskevalle pyynnölle asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 2 kohdan nojalla.
- 31 Ennakkoratkaisukysymykseen liittyvän ensimmäisen näkökohdan, joka koskee asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdan säännösten sovellettavuutta tapauksessa, jossa eurooppalainen maksamismääräys, johon on liitetty maksamismääräystä koskeva hakemus, toimitetaan vastapuolelle asetuksen N:o 1896/2006 säännösten mukaisesti, osalta on palautettava mieleen aluksi, että asetuksen N:o 1393/2007 mainitussa säännöksessä säädetään nimenomaisesti vastaanottajan mahdollisuudesta kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksiannettavaa asiakirjaa, jollei sitä ole laadittu vastaanottajan ymmärtämällä kielellä tai täytäntöönpanevan jäsenvaltion virallisella kielellä tai, jos jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, tiedoksiantopaikkakunnan virallisella kielellä tai jollakin niistä tai jollei mukana ole käännoästä jollekin näistä kielistä.

- 32 Tässä asiayhteydessä unionin tuomioistuin on jo katsonut useaan kertaan, että mahdollisuus kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksi annettavaa asiakirjaa on asiakirjan vastaanottajalle kuuluva oikeus (ks. vastaavasti tuomio 16.9.2015, Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, 49 kohta; määräys 28.4.2016, Alta Realitat, C-384/14, EU:C:2016:316, 61 kohta ja tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 50 kohta).
- 33 Kuten unionin tuomioistuin on myös jo todennut, oikeus kieltäytyä ottamasta vastaan tiedoksi annettavaa asiakirjaa perustuu tarpeeseen suojata asiakirjan vastaanottajan puolustautumisoikeuksia oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimusten mukaisesti; siitä määrätään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan toisessa kohdassa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleessa. Vaikka asetuksen N:o 1393/2007 tarkoituksena on ennen kaikkea oikeudenkäyntien tehokkuuden ja nopeuden parantaminen ja hyvän oikeudenkäytön turvaaminen, unionin tuomioistuin on todennut, että näihin tavoitteisiin ei saada pyrkiä heikentämällä jollain tavoin kyseessä olevien asiakirjojen vastaanottajien puolustautumisoikeuksia (tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 34 On siis huolehdittava paitsi siitä, että asiakirjan vastaanottaja tosiasiallisesti vastaanottaa kyseessä olevan asiakirjan, myös siitä, että hän tosiasiallisesti ja täysimääräisesti saa tietoonsa ja ymmärtää häntä vastaan ulkomailla aloitetun menettelyn tarkoituksen ja ulottuvuuden, jotta hän voi tehokkaasti valmistella puolustustaan ja vedota oikeuksiinsa lähettävässä jäsenvaltiossa (tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 35 Jotta asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa säädetty kieltäytymisoikeus voisi tuottaa tehokkaat vaikutuksensa, on tarpeellista, että asiakirjan vastaanottajalle on ennalta ja kirjallisesti asianmukaisesti ilmoitettu tämän oikeuden olemassaolosta (tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 36 Asetuksessa N:o 1393/2007 käyttöön otetussa järjestelmässä tämä tieto toimitetaan hänelle tämän asetuksen liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen (tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 37 Tälle vakiolomakkeelle tunnustettavasta merkityksestä unionin tuomioistuin on jo todennut, että asetukseen N:o 1393/2007 ei sisälly lainkaan poikkeuksia näiden lomakkeiden käytöstä (tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Tästä toteamuksesta ja asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevan vakiolomakkeen tavoitteesta, sellaisena kuin sitä kuvaillaan tämän tuomion 35 ja 36 kohdassa, on pääteltävä, että tiedoksiannosta vastaavan viranomaisen on kaikissa olosuhteissa ja ilman, että sillä olisi tältä osin harkintavaltaa, ilmoitettava asiakirjan vastaanottajalle hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa ja sen on käytettävä tätä varten systemaattisesti mainittua vakiolomaketta (tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Siitä, pätevätkö edellä tehdyt toteamukset myös asetuksen N:o 1896/2006 yhteydessä, on todettava, että mainitun asetuksen 27 artiklassa säädetään nimenomaisesti, että tämä asetus ei vaikuta asetuksen N:o 1348/2000 soveltamiseen. Se kuitenkin kumottiin ja korvattiin asetuksella N:o 1393/2007, ja viimeksi mainitun asetuksen 25 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että ”viittauksia [asetuksen N:o 1348/2000] pidetään viittauksina [asetukseen N:o 1393/2007]”.
- 40 Näin ollen eurooppalaisen maksamismääräyksen, johon on liitetty kopio maksamismääräystä koskevasta hakemuksesta, tiedoksiantoa koskevat kysymykset, joita ei ole säännelty asetuksella N:o 1896/2006, on tarvittaessa ratkaistava asetuksen N:o 1393/2007 perusteella.

- 41 On myös selvää, että kyseinen maksamismääräystä koskeva hakemus, joka on asiakirja, jolla aloitetaan eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista koskeva menettely, on luokiteltava asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi asiakirjaksi.
- 42 Lisäksi asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan 2 kohdassa säädetään, että eurooppalaiseen maksamismääräykseen on liitettävä kopio hakemuslomakkeesta, siten että maksamismääräyksen tiedoksiantoon vastapuolelle sisältyy myös määräystä koskevan hakemuksen tiedoksianto. Käsiteltävässä asiassa on tehty tällainen kaksinkertainen tiedoksianto.
- 43 Tästä seuraa, että asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohtaa on sovellettava paitsi itse maksamismääräyksen myös määräystä koskevan hakemuksen tiedoksiantoon. Näin ollen kumpikin näistä kahdesta asiakirjasta on annettava tiedoksi vastaanottajalle 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla kielellä, jota sen oletetaan ymmärtävän. Tässä tapauksessa tiedoksiannon mukana on oltava kyseisen asetuksen liitteessä II oleva vakiolomake, jossa asianomaiselle ilmoitetaan hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta kyseistä asiakirjaa.
- 44 Edellä esitetty päätelmä on väistämätön etenkin, kun asetuksella N:o 1896/2006 käyttöön otettu eurooppalainen maksamismääräysmenettely ei ole kontradiktorinen, sillä kansallinen tuomioistuin tekee ratkaisunsa ainoastaan hakijan tekemän hakemuksen perusteella ilman, että vastapuolelle ilmoitetaan häntä vastaan aloitetun menettelyn vireilläolosta.
- 45 Vastapuolella on siksi mahdollisuus saada tietää hakemuksen olemassaolosta ja sisällöstä vasta maksamismääräyksen tiedoksiantovaiheessa. Puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen, joka asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa pyritään turvaamaan, on siten erityisen tärkeää tässä yhteydessä.
- 46 Sillä, että maksamismääräystä koskeva hakemus tehdään asetuksen N:o 1896/2006 mukaisesti vakiolomakkeella, jonka malli esitetään kyseisen asetuksen liitteessä I, ei ole tältä osin merkitystä.
- 47 Vaikka näet tällaisen vakiolomakkeen useat kohdat voidaan täyttää ennalta määrätyillä koodeilla ja lomake on siksi helposti ymmärrettävissä, koska näiden koodien selitykset on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä kaikilla unionin virallisilla kielillä, hakijan on – kuten kyseisen asetuksen 7 artiklan 2 kohdan d ja e alakohdasta ilmenee – annettava kyseisessä vakiolomakkeessa yksityiskohtaiset selitykset, jotka koskevat kuvausta vaatimuksen perusteena olevista konkreettisista seikoista ja vaatimuksen perusteeksi esitettävästä näytöstä. Vastapuolen on voitava saada nämä seikat tietoonsa kielellä, jonka hänen oletetaan hallitsevan, jotta hän voi tosiasiallisesti ja täysimääräisesti ymmärtää häntä vastaan ulkomailla aloitetun menettelyn tarkoituksen ja ulottuvuuden sekä tarvittaessa valmistella puolustustaan.
- 48 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että sitä, että asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II olevan vakiolomakkeen käyttö on pakollista ja systemaattista, sovelletaan samalla tavoin eurooppalaisen maksamismääräyksen ja sitä koskevan hakemuksen tiedoksiantoon.
- 49 Ennakkoratkaisukysymykseen liittyvästä toisesta näkökohdasta, joka koskee tämän velvollisuuden laiminlyönnistä johtuvia seurauksia, on todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että laiminlyönti liittyy asiakirjaan asetuksen N:o 1393/2007 liitteessä II oleva vakiolomake ei merkitse tiedoksi annettavan asiakirjan tai tiedoksiantomenettelyn pätemättömyyttä, koska tällainen seuraus olisi ristiriidassa tämän asetuksen tavoitteen eli sen kanssa, että säädetään asiakirjojen suorasta, nopeasta ja tehokkaasta lähettämistavasta jäsenvaltioiden välillä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa (tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 50 Koska kyseisen vakiolomakkeen toimittaminen on olennainen menettelymääräys, jolla on tarkoitus suojata asiakirjan vastaanottajan puolustautumisoikeuksia, sen puuttuminen on korjattava mainitun asetuksen säännösten mukaisesti. Tiedoksiannosta vastaavan viranomaisen on näin ollen viipymättä

ilmoitettava asiakirjan vastaanottajalle tämän oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa lähettämällä hänelle saman asetuksen 8 artiklan 1 kohdan nojalla kyseinen vakiolomake (ks. vastaavasti tuomio 2.3.2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, 58 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 51 Samoista syistä kuin edellä tämän tuomion 39–48 kohdassa on esitetty, samoja sääntöjä on sovellettava vastaavasti asiakirjojen tiedoksiantoon asetuksen N:o 1896/2006 yhteydessä.
- 52 Tästä seuraa, että pääasian kaltaisessa tapauksessa, jossa muulla kielellä kuin asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla kielillä laaditun eurooppalaisen maksamismääräyksen tiedoksiannon yhteydessä vastapuolelle ei ollut annettu liitteessä II olevaa vakiolomaketta, tämä laiminlyönti ja se, ettei asiakirjan vastaanottajalle ollut tämän laiminlyönnin vuoksi ilmoitettu hänen oikeudestaan kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, on korjattava toimittamalla kyseinen lomake vastapuolelle viipymättä ja mainitun asetuksen säännösten mukaisesti.
- 53 Lisäksi vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy ilmi, että kun kyseessä on pääasiassa kyseessä olevan kaltainen sääntöjenvastainen tiedoksianto, eurooppalainen maksamismääräys ei ole pätevästi täytäntöönpanokelpoinen eikä vastapuolelle vastineen lähettämiseksi asetettu määräaika ole alkanut kuluu (ks. analogisesti tuomio 4.9.2014, eco cosmetics ja Raiffeisenbank St. Georgen, C-119/13 ja C-120/13, EU:C:2014:2144, 41–43 ja 48 kohta).
- 54 Tässä tilanteessa ei tule esiin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämän kaltaista kysymystä eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimisesta asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan nojalla.
- 55 Kaiken edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että asetuksia N:o 1896/2006 ja N:o 1393/2007 on tulkittava siten, että jos eurooppalainen maksamismääräys on annettu tiedoksi vastapuolelle siten, että siihen liitettyä maksamismääräystä koskevaa hakemusta ei ole laadittu kielellä, jota sen oletetaan ymmärtävän, tai sen mukana ei ole käännöstä tälle kielelle asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa edellytetyllä tavalla, vastapuolelle on ilmoitettava asianmukaisesti viimeksi mainitun asetuksen liitteessä II olevalla vakiolomakkeella tämän oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta kyseistä asiakirjaa.
- 56 Jos tätä menettelymääräystä ei ole noudatettu, menettely on korjattava viimeksi mainitun asetuksen säännösten mukaisesti toimittamalla asianomaiselle kyseisen asetuksen liitteessä II oleva vakiolomake.
- 57 Tällaisessa tapauksessa eurooppalaisen maksamismääräyksen ja maksamismääräystä koskevan hakemuksen tiedoksiantomenettelyyn liittyvän sääntöjenvastaisuuden vuoksi tämä maksamismääräys ei ole täytäntöönpanokelpoinen eikä vastapuolelle vastineen lähettämiseksi asetettu määräaika voi alkaa kuluu, joten asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklaa ei voida soveltaa.

Oikeudenkäyntikulut

- 58 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1896/2006 ja oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (”asiakirjojen

tiedoksianto”) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1393/2007 on tulkittava siten, että jos eurooppalainen maksamismääräys on annettu tiedoksi vastapuolelle siten, että siihen liitettyä maksamismääräystä koskevaa hakemusta ei ole laadittu kielellä, jota sen oletetaan ymmärtävän, tai sen mukana ei ole käännöstä tälle kielelle asetuksen N:o 1393/2007 8 artiklan 1 kohdassa edellytetyllä tavalla, vastapuolelle on ilmoitettava asianmukaisesti viimeksi mainitun asetuksen liitteessä II olevalla vakiolomakkeella tämän oikeudesta kieltäytyä vastaanottamasta kyseistä asiakirjaa.

Jos tätä menettelymääräystä ei ole noudatettu, menettely on korjattava viimeksi mainitun asetuksen säännösten mukaisesti toimittamalla asianomaiselle kyseisen asetuksen liitteessä II oleva vakiolomake.

Tällaisessa tapauksessa eurooppalaisen maksamismääräyksen ja maksamismääräystä koskevan hakemuksen tiedoksiantomenettelyyn liittyvän sääntöjenvastaisuuden vuoksi tämä maksamismääräys ei ole täytäntöönpanokelpoinen eikä vastapuolelle vastineen lähettämiseksi asetettu määräaika voi alkaa kulua, joten asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklaa ei voida soveltaa.

Allekirjoitukset